

Send udligningen til serviceeftersyn

Trickytyveri, råber fem hovedstadsborgmestre, efter at en række kommuner i provinsen har kritiseret den kommunale udligning og blandt andet har forslået at droppe hovedstadsudligningen.

Men der er hverken tricks eller tyveri med i spillet. Vi forholder os til tal og fakta.

Den kommunale udligning er igen aktuel, fordi beskæftigelsesreformen betyder, at staten fremover vil skære i den refusion, som kommunerne får for deres overførselsudgifter. Nu skal kommunerne i stedet kompenseres via den generelle udligningsordning. Og fordi der er en række uhensigtsmæssige udregningsmetoder i udligningen, får beskæftigelsesreformen den konsekvens, at der bliver flyttet mange millioner kroner fra provinsen til hovedstadskommunerne.

Overførselsudgifterne og dermed refusionstabene er nemlig størst i provinsen. Men det er hovedstadskommunerne, der modtager mest i compensation via udligningsordningerne.

Tilmed er flere hovedstadskommuner begunstiget af hovedstadsudligningen. Og glem argumenterne med, at det har noget at gøre med antallet af fattige, hjemløse og narkomaner. Det passer ikke. Det bliver der nemlig taget højde for via udligningen af det sociale udgiftsbehov.

Det er naturligvis op til politikerne i Folketinget, om de ønsker at give alle kommuner nogenlunde lige muligheder for at yde den samme service. Eller om en del af udligningskronerne skal blive inden for hovedstadsområdet og give mulighed for, at kommunerne dér kan yde et højere serviceniveau end i resten af landet.

Den politiske beslutning kan man være enig eller, som os, uenig i.

Men kan vi i det mindste ikke være enige om, at det tekniske beregningsgrundlag skal være i orden? Det er det nemlig ikke nu, selv om der blev rettet lidt op på det ved 'det lille' serviceeftersyn af udligningsordningen i 2012. Nu er tiden kommet til det store serviceeftersyn.

Udligningen beregnes ud fra den enkelte kommunes beskatningsgrundlag og udgiftsbehov. Men måden man regner udgiftsbehovet på, giver skævhed. Lad os give nogle eksempler:

- Kommuner med mange børn eller ældre indbyggere har højere udgifter til børnehaver, skoler og ældreomsorg. 68 procent af de højere udgifter bliver indregnet i kommunens udgiftsbehov. Men de sidste 32 procent regnes ikke med, og det betyder, at landets kommuner med mange børn og ældre mister udligning for 1,7 mia. kr. De går i stedet til de fem største bykommuner, som har en større andel af erhvervsaktive borgere, der giver færre udgifter.
- Udligningsmodellen har svært ved at opfange sociale behov i landdistrikterne. Det betyder, at landkommunerne ikke får dækning for deres reelle sociale udgiftsbehov. I landdistrikterne er sociale problemer eksempelvis ikke knyttet til bestemte lejeboliger, ligesom i byerne.

Et andet eksempel på skævheden i den sociale udligning: Kommunerne får udlignet de ekstra udgifter, de har til indvandrere. Men de udgifter er allerede udlignet via en særlig udlændingeudligning. Derfor får flere kommuner "dobbelt" udligning.

Den upræcise opgørelse af de sociale udgiftsbehov giver samlet set bykommunerne 2-3 mia. kr. på bekostning af land- og yderkommuner.

Hvis refusionerne på beskæftigelsesområdet lægges om, og udligningen ikke bliver justeret på en bedre måde end foreslået, vil skævhederne vokse yderligere.

Men hvis disse skævheder blev rettet op, ville alle landets kommuner modtage en rimelig udligning og mange udkantskommuner ville få styrket deres økonomi.

Hovedstadsudligningen er en politisk diskussion, men det burde ikke være til diskussion, at det tekniske beregningsgrundlag skal være i orden.

Lad os stoppe med at beskyldte hinanden for tyveri og i stedet sende udligningen til serviceeftersyn. Det kalder vi sund fornuft.

Nils Barring, borgmester i Favrskov Kommune
Kirsten Terkilsen, borgmester i Hedensted Kommune
Uffe Jensen, borgmester i Odder Kommune
Steen Vindum, borgmester i Silkeborg Kommune
Jørgen Gaarde, borgmester i Skanderborg Kommune
Claus Wistoft, borgmester i Syddjurs Kommune